

Jordan Dez – is universitair docent bij staats- en bestuursrecht aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Migratiemomenten

Er is geen eenduidig verhaal over mijn migratie naar Nederland. Wel is er een verzameling momenten die mijn wisselende migratiestatus weerspiegelt.

Ik kwam naar Nederland in 2017, direct na het begin van het eerste presidentschap van Donald Trump. Ik verhuisde met mijn man en 7-jarige dochter en kwam in Nederland aan als een Amerikaans migratie- en internationaal recht-advocaat, met een stille wens om te promoveren. Aan de VU had ik me ingeschreven voor een Engelstalige master Internationaal migratie- en vluchtelingenrecht. Voor mijn studie kreeg ik een studentenvisum.

De reis kan ik me nog goed herinneren. Na een slapeloze nachtvlucht, wilden we meteen alle biometrie met de IND regelen. Maar als studentmigrant kun je niet zomaar naar het IND-loket in Amsterdam Zuid, hoewel dat heel dicht bij de VU is. Dat loket is bedoeld voor een ander soort vreemdeling, ik moest naar het ‘gewone’ loket. Mijn eerste indruk van het loket, met de Engelstalige medewerkers en een koffieapparaat, was positief, vooral in vergelijking met de Amerikaanse versie hiervan. Al bleek dat mijn dochter haar vingerafdruk moest afgeven – gelukkig viel ze in slaap terwijl haar vingers werden geregistreerd.

Na twee jaar, kreeg ik een promotieplek aan de VU. Ik had een EU-onderzoekers verblijfsvergunning en werd een migrant die wél naar de IND-expat desk in Zuidas mag. Deze vergunning staat jaarlijks bezoek aan mijn ouders in de VS toe.

Een jaar geleden werd bij zo’n reis mijn verblijfsvergunning gestolen, door de ticket agent – ja, *gestolen*. Na de incheck besepte ik meteen dat ik de vergunning niet had teruggekregen, maar toen was de agent al met pauze en de manager wilde van niets weten.

Ik wilde niet langer klagen, vanwege de controles op de luchthaven.

Mijn paspoort liet zien dat ik al meer dan 90 dagen in Nederland had verbleven en zonder verblijfsvergunning mag ik in principe niet zomaar naar het Schengengebied vliegen: dat maakte me wel wat zenuwachtig.

Ze zochten mijn paspoort op in het systeem, vroegen mij wie mijn werkgever was en vijf minuten later werd ik toegelaten – met een heel ongemakkelijk gevoel over mijn privileges als witte, Amerikaanse vrouw.

Toen ik in Nederland aankwam, legde ik mijn situatie aan de marechaussee uit. Ze zochten mijn Amerikaanse paspoort op in het systeem, vroegen mij wie mijn werkgever was en raadden mij aan om aangifte te doen. Vijf minuten later werd ik toegelaten, maar wel met een heel ongemakkelijk gevoel over mijn privileges als witte, Amerikaanse vrouw. Het gemak waarmee ik de grens passeer, ook zonder documenten, staat in schril contrast met de vele moeilijkheden van andere migranten. De snelheid waarmee het probleem met mijn verblijfsvergunning eenvoudig werd opgelost, is tekenend voor de ongelijkheid van mondiale mobiliteit.

Inmiddels heb ik mijn langdurig verblijf, al zit Nederlands burgerschap er voor mij niet in. Als ik een Nederlands paspoort zou willen, moet ik mijn Amerikaanse staatsburgerschap opgeven. Dat kan ik niet zo makkelijk doen. Ik blijf dus misschien voor altijd migrant, ook al doceer ik tegenwoordig constitutioneel recht aan studenten aan de VU, in het Nederlands.

Dit jaar worden de columns geschreven door mensen wier verblijfsrecht of dat van hun familie ooit door het migratierecht is bepaald.